

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

**Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо
назардошти талаботи бозори меҳнат**

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, молиявӣ ва ташкилии ҳамкории давлат ва бахши хусусиро дар низоми таҳсилоти касбӣ муайян намуда, муносибатҳои раванди ҳамкории низоми таҳсилоти касбиро дар тайёр намудани мутахассисони ҷавобгӯ ба талаботи бозори меҳнат танзим менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **мутахассис** - шахсе, ки соҳиби таҳсилоти касбӣ буда, доир ба назария ва амалияи самти ихтисосаш дониш, малака ва маҳорати касбиро соҳиб шудааст, ки ба ӯ имконият медиҳад дар соҳаи муайян фаъолияти касбӣ намояд;

- **маблағгузори бисёрманбаъ** - истифодаи маблағҳои бучети сатҳҳои гуногун, манбаъҳои ғайрибучетӣ, инчунин маблағҳои корфармоён, иттиҳодияҳои онҳо ва манбаъҳои дигари маблағгузорӣ бо қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон маън карда нашудаанд;

- **иттиҳодияи корфармоён** – шакли ташкилию ҳуқуқии ташкилоти ғайритиҷоратие, ки ба узвияти корфармоён (шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони воқеие, ки меҳнати кироҷро истифода менамоянд) асос ёфтааст;

- **таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолӣ** - намуди фаъолияти таълимӣ, ки ба ташаккул, таҳким ва тақмили дониш, маҳорат, малака ва салоҳиятнокии таълимгирандагон дар раванди иҷрои намудҳои муайяни кори ба фаъолияти минбаъдаи касбӣ алоқаманд равона гардидааст;

- **иттилооти касбӣ** – маълумот оид ба касбҳои асосӣ, инкишофи минбаъдаи намудҳои гуногуни фаъолият, шароит ва музди меҳнат, вазъи бозори меҳнат, имкониятҳои гирифтани таҳсилоти касбӣ дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ;

- **машварати касбӣ**- кӯмак дар интиҳоби касб ба воситаи фаҳмондадиҳии талаботи бозори меҳнат бо назардошти рақобати мавҷуда, инчунин ба шахсони манфиатдор расонидани иттилооти дахлдор ҷиҳати ҳалли мустақилонаи масъала;

- **таҳсилоти касбӣ** - навъи таҳсилоте, ки таълимгирандагон дар рафти аз худ намудани барномаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ дониш, маҳорат, малака ва салоҳияти сатҳу ҳаҷми муайянеро соҳиб мешаванд, ки ба онҳо имконият медиҳад дар соҳаи муайян фаъолияти касбӣ намоянд;

- **омӯзиши касбӣ** - раванди таълим, ки ба аз худ намудани дониш, маҳорат ва ба даст овардани малакаю салоҳиятнокии зарурии таълимгирандагон дар иҷрои вазифаҳои муайяни меҳнатӣ равона шуда, тақмили сатҳи таҳсилотро талаб намекунад;

- **бозори меҳнат** - соҳаи ташаккули талабот ба қувваи корӣ ва пешниҳоди он, ки дар доираи фазои муайяни иқтисодӣ муносибатҳои мутақобилаи байни корфармоён ва кормандонро оид ба мубодилаи ихтисос, дониш, маҳорат, қобилият ва салоҳиятноки ба музди меҳнат муайян менамояд;

- **ҳамкории иҷтимоӣ** - низоми муносибатҳои байни кормандон (намояндагони кормандон), корфармоён (намояндагони корфармоён) ва мақомоти ҳокимияти давлатӣ, ки манфиатҳои кормандон ва корфармоёнро аз рӯи масъалаҳои танзими муносибатҳои меҳнатӣ ва дигар муносибатҳои бевосита бо онҳо алоқаманд мувофиқ мегардонад;

- **ҳамкории давлат ва бахши хусусӣ дар низоми таҳсилоти касбӣ ва бозори меҳнат** - низоми муносибатҳои мутақобилаи байни корфармоён, иттиҳодияҳои онҳо, муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ, миёнаи касбӣ, олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ (минбаъд –муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ) , мақомоти идоракунии ҳокимияти давлатӣ, тарафҳои ҳамкории иҷтимоӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ.

Моддаи 2. Қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат

Қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат ба Конституцияи (Сарқонуни) Чумхурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Чумхурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Мақсадҳои Қонуни мазкур

Мақсадҳои Қонуни мазкур аз инҳо иборатанд:

- мусоидат ба ҳамоҳанг намудани фаъолияти субъектони низоми таҳсилоти касбӣ барои омӯзиши ҳолати воқеии бозори меҳнат, пеш бурдани мониторинги бозори меҳнат, муайян ва ошкор кардани талаботи имрӯза ва ояндаи бозори меҳнат ба мутахассисон мутобиқи дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодии Чумхурии Тоҷикистон;
- мусоидат ба таҳия ва амалишавии механизми доимоамалкунандаи танзими низоми тайёр кардани мутахассисон ва кормандон;
- ба шакли муайян даровардани пешниҳодҳо оид ба таҳия ва амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар соҳаи тайёр намудан, бозомӯзӣ, тақмили ихтисоси мутахассисон ва кормандон бо назардошти талаботи иқтисодиёти инноватсионӣ;
- таъмини иштироки корфармоён дар муайян намудани талабот ба захираҳои меҳнатӣ, баланд бардоштани сифати таҳсилоти касбӣ, нав кардани мазмуни он бо назардошти пешгӯии талаботи бозори меҳнат ва дар ин асос ташкил кардани фаъолияти таълимӣ, истеҳсоли ва илмӣ;
- таҳким ва инкишофи таъмини молиявӣ ва заминаи моддию техникаи муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ.

Моддаи 4. Сиёсати давлатӣ дар соҳаи тайёр намудани мутахассисон дар низоми таҳсилоти касбӣ бо назардошти талаботи бозори меҳнат

Сиёсати давлатӣ дар соҳаи тайёр намудани мутахассисон дар низоми таҳсилоти касбӣ бо назардошти талаботи бозори меҳнат ба амалӣ намудани тадбирҳои зерини ташкилӣ, иқтисодӣ ва ҳуқуқӣ равона гардидааст:

- вусъат додани низоми таҳсилоти касбӣ вобаста ба тағйироти нуфус (демографӣ) ва талаботи иҷтимоию иқтисодии давлат;
- рушди муносибатҳои мутақобилаи низоми таҳсилоти касбӣ ва корфармоён дар доираи ҳамкориҳои давлат ва бахши хусусӣ вобаста ба тайёр намудани мутахассисон, таъмини назорати сатҳу сифати таҳсилоти касбӣ ва инкишофи арзёбии мустақили давлатии сатҳу сифати фаъолияти муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ, барнома ва нақшаҳои таълимии онҳо;
- дар амалия ба таври доимӣ қорӣ намудани мониторинг ва пешгӯии эҳтиёҷот ба мутахассисон ва коргарон бо назардошти талаботи бозори меҳнат ва инъикоси ҳатмии он дар маълумотҳои оморӣ ва иттилоотонии мақомот ва шахсони манфиатдор дар ин хусус;
- таъсис додани низоми самарабахши иттилооти касбӣ ва машварати касбӣ барои ҷавонон бо мақсади ҳавасманд гардонидани онҳо ба фаъолияти меҳнатӣ аз рӯи ихтисосҳои ҷавобгӯи талаботи бозори меҳнат;
- пешгӯии талаботи бозори меҳнат ба тайёр намудани мутахассисон мутобиқи дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодии Чумхурии Тоҷикистон ва дигар барномаҳои соҳавӣ.

БОБИ 2.

ҲАМКОРИИ ДАВЛАТ ВА БАХШИ ХУСУСӢ ДАР СОҲАИ ТАӢӢР НАМУДАНИ МУТАХАССИСОН ДАР НИЗОМИ ТАҲСИЛОТИ КАСБӢ

Моддаи 5. Тарафҳои ҳамкориҳои давлат ва бахши хусусӣ дар соҳаи тайёр намудани мутахассисон дар низоми таҳсилоти касбӣ

1. Тарафҳои ҳамкориҳои давлат ва бахши хусусӣ дар соҳаи тайёр намудани мутахассисон дар низоми таҳсилоти касбӣ (минбаъд - тарафҳои ҳамкорӣ) инҳоянд:

- мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, муассисаю ташкилотҳои давлатӣ, ки вазифаҳои муайян кардан ва амалӣ намудани сиёсати давлатиро дар соҳаи таҳсилоти касбӣ, меҳнат ва шуғли аҳоли, идоракунии молу мулкҳои давлатӣ ва хизматрасонию ба ўҳдадоранд, инчунин дигар ташкилотҳо, ки дорои муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ мебошанд;

- корфармоён ва иттиҳодияҳои онҳо;

- муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва иттиҳодияҳои онҳо;

- тарафҳои ҳамкориҳои иҷтимоӣ:

- кормандон ва корфармоён дар шахси намоёндагони ваколатдор (иттифокҳои касаба ва иттиҳодияҳои онҳо) бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- иттиҳодияҳои дахлдори ҷамъиятӣ.

2. Ваколат, ҳуқуқ ва ўҳдадорӣҳои тарафҳои ҳамкорӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

3. Тартиб, шарт ва асосҳои фаъолияти тарафҳои ҳамкорӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 6. Шаклҳои ҳамкориҳои давлат ва бахши хусусӣ

Ҳамкориҳои давлат ва бахши хусусӣ дар соҳаи тайёр намудани мутахассисон дар низоми таҳсилоти касбӣ бо назардошти талаботи бозори меҳнат дар шаклҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- машваратҳои мутақобилаи дастаҷамъӣ ва гуфтушунид оид ба масъалаҳо, ки барои тарафҳои ҳамкорӣ ҳолибанд;

- қабул намудани барномаҳои муштарак оид ба таъмини амалиёти мувофиқашуда, ки ба амалӣ намудани созиши тарафҳо аз рӯи масъалаҳои таълими мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат равона гардидаанд;

- иштироки муштаракҳои тарафҳои ҳамкорӣ дар ҳалли масъалаҳо, ки дар раванди танзими муносибатҳо дар низоми таҳсилоти касбӣ ва бозори меҳнат, аз ҷумла бо мадади шӯроҳои сарпарастӣ ва назоратӣ, ки дар назди муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ бо ҷалби намоёндагони корфармоён таъсис дода мешаванд, ба миён меоянд;

- ташкили муштаракҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолӣ;

- иштироки муштарак дар таҳияи стандартҳои давлатии таҳсилоти касбӣ, аз ҷумла бо ҷалби корфармоён;

- таъсиси муассисаҳои муштаракҳои тобеи сохторӣ;

- таҳияи лоиҳаҳои муштарак, ташкили муҳокимаи пешакии онҳо бо ҷалби бунёдҳои ҷомеаи шахрвандӣ ва иттилоотии онҳо аз натиҷаи амалӣ намудани лоиҳаҳои мазкур.

Моддаи 7. Мақомоти ҳамкориҳои давлат ва бахши хусусӣ

1. Мақомоти ҳамкориҳои давлат ва бахши хусусӣ (минбаъд-мақомоти ҳамкорӣ) комиссияҳои доимӣ ё муваққатие (шӯроҳо, клубҳо, кумитаҳо) мебошанд, ки бо қарор ва розигии тарафҳои ҳамкорӣ бо мақсади таъмини ҳамроҳангсозии амалиёти онҳо дар танзими муносибатҳо дар низоми таҳсилоти касбӣ ва дар соҳаи муносибатҳои иҷтимоию меҳнатӣ, таҳияи нақшаҳои муштарак ва барномаҳои мувофиқашуда, инчунин барои ташкили назорати иҷроӣ онҳо таъсис дода мешаванд.

2. Мақомоти ҳамкорӣ шахси ҳуқуқӣ набуда, метавонанд барои такмили қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низоми таҳсилоти касбӣ, аз ҷумла муқаррар намудани асосҳои ҳуқуқии стандартҳои давлатии таҳсилоти касбӣ тақлифҳо пешниҳод намоянд.

Моддаи 8. Иштироки мақомоти ҳамкорӣ дар низоми таҳсилоти касбӣ ва бозори меҳнат

1. Бо мақсади ташаккул ва таъмини мувофиқати манфиатҳои муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ, корфармоён ва давлат мақомоти ҳамкорӣ дар тадбирҳои зерин иштирок мекунанд:

- таҳия ва муҳокимаи лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодӣ ва пешгӯии таъмини онҳо бо мутахассисон;
- таҳияи стандартҳои давлатии таҳсилоти касбии соҳавӣ, хусусан барои соҳаҳои аз ҷиҳати технологӣ пешрафтаи иқтисодиёт;
- рушди шаклҳои давлатию ҷамъиятӣ ва механизмҳои ташкилию иқтисодии идораи низоми таҳсилоти касбӣ, ки талаботи бозори меҳнатро ба ҳисоб мегиранд;
- нав кардани мазмуни таҳсилоти касбӣ, ҷорӣ намудани модели механизмҳои таҳияи барномаҳо ва нақшаҳои таълимӣ дар асоси усулҳои инноватсионӣ, ки дар доираи стандартҳои давлатии таҳсилоти касбӣ муайян карда шудаанд;
- рушди низоми омӯзиши мақсаднок, бозомӯзӣ ва такмили ихтисоси кормандони илмию педагогӣ барои таҳсилоти касбӣ;
- ташаккули унсурҳои хоси бозори меҳнат, ки бо шугли аҳоли, тафовути иқтисодӣ ва нуфусии (демографии) минтақаҳо, инчунин тафовути фарҳанги миллӣ, иҷтимоию иқтисодӣ ва иқлимӣ алоқаманд мебошанд.

2. Қарору тавсияҳои пешниҳоднамудаи мақомоти дахлдори ҳамкорӣ метавонанд аз тарафи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ барои маълумот Ҳангоми таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ё барномаҳои дахлдор ба инобат гирифта шаванд.

БОБИ 3.

ТАШКИЛИ ТАҲСИЛОТИ КАСБИИ МУТАХАССИСОН БО НАЗАРДОШТИ ТАЛАБОТИ БОЗОРИ МЕҲНАТ

Моддаи 9. Муайян намудани сохтори интихоби довталабон ба муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ

Мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи маориф, иқтисодиёт ва иҷтимоӣ мувофиқ ба сатҳи сифати таълимии таҳсилоти касбии муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки тарафҳо ва мақомоти ҳамкорӣ мутобиқи моддаҳои 5 ва 7 Қонуни мазкур, дар асоси барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодӣ, барномаҳои мақсадноки таҳсилоти касбӣ, ки талаботи воқеии иқтисодиёт ва натиҷаҳои мониторинги талаботро ба мутахассисон дар бозори меҳнат ба ҳисоб мегиранд, нишондоди назоратиро муқаррар менамоянд ва барои муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ оид ба қабули довталабон тавсияҳо таҳия менамоянд.

Моддаи 10. Ташкили кор вобаста ба қабули таълимгирандагон

Тарафҳои ҳамкорӣ фаъолияти мувофиқашударо дар ташкили корҳо вобаста ба таъмини қабули хонандагон, донишҷӯён ва шунавандагон ба муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ тибқи қоидаҳои қабул ба муассисаи таълимии таҳсилоти касбӣ бо назардошти нишондодҳои назоратии қабули шаҳрвандон ба таҳсил аз рӯи барномаҳои асосии таҳсилоти касбӣ амалӣ менамоянд.

Моддаи 11. Омӯзиши мақсаднок, бозомӯзи касбӣ ва такмили ихтисоси мутахассисон

1. Тарафҳои ҳамкорӣ дар асоси шартномаҳои байни корфармо (фармоишгар), таълимгиранда (корманди имконпазир) ва муассисаи таълимии таҳсилоти касбӣ ба рушди омӯзиши мақсаднок, бозомӯзи касбӣ ва такмили ихтисоси мутахассисон мусоидат менамоянд.

2. Тарафҳои ҳамкорӣ оид ба таъмини шароит барои таҷрибаомӯзи таълимӣ ва истеҳсолии таълимгирандагон мутобиқ ба талаботи муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон нақшаю барномаҳои таълимии таҳсилоти касбии мувофиқ ба талаботи корфармо тадбирҳо таҳия ва амалӣ менамоянд.

3. Тарафҳои ҳамкорӣ барои таъмини бозомӯзи касбӣ ва такмили ихтисоси мутахассисон бо истифода аз имкониятҳои бевоситаи корфармо, муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ ё дигар муассисаҳои тайёр намудани мутахассисон тадбирҳо меандешанд.

Моддаи 12. Иштироки корфармоён ва иттиҳодияҳои онҳо дар раванди таълимии муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ

Корфармоён ва иттиҳодияҳои онҳо бо мақсади вусъат додани ҳамкориҳои мутақобила бо низоми таҳсилоти касбӣ ва таъсири он ба баланд бардоштани сифати тайёр намудани мутахассисон дар низоми таҳсилоти касбӣ бо назардошти талаботи бозори меҳнат метавонанд бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳияи стандартҳои давлатии таҳсилоти касбӣ, нақшаю барномаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ ва ташкили низоми таҳсилоти касбӣ иштирок намоёнд.

Моддаи 13. Фаъолияти муштарак оид ба ташкили таҷрибаомӯзи таълимӣ ва истеҳсолии таълимгирандагон

1. Тарафҳои ҳамкорӣ дар асоси шартнома фаъолияти муштаракро оид ба ташкили таҷрибаомӯзи таълимӣ ва истеҳсолии таълимгирандагон таъмин менамоянд.

2. Барои ба таври самарабахш ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзи таълимӣ ва истеҳсоли тарафҳо дар мувофиқа:

- ба сифати роҳбарони таҷрибаомӯзӣ мутахассисони ботаҷрибаро таъин мекунанд;

- барномаи таҷрибаомӯзӣ, натиҷаҳои ба нақша гирифташаванда ва супоришҳоро оид ба таҷрибаомӯзӣ мувофиқа мекунанд;

- ба таҷрибаомӯзон ҷойи кор пешниҳод менамоянд;

- барои таҷрибаомӯзӣ шароити бехатари меҳнатро муҳайё намуда, ба таълимгирандагон мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба меҳнат дастур медиҳанд;

- дар таҳияи маводи баҳогузорӣ ва арзёбии натиҷаҳои азхудкунии ихтисос ва касб дар давраи таҷрибаомӯзӣ иштирок менамоянд;

- барои гирифтани иттилооти дахлдор бо мақсади таҳкими донишу малака ва маҳорати касбӣ тибқи ихтисоси интихобкарда (тахассуси касбӣ) шароити зарурӣ муҳайё мекунанд.

Моддаи 14. Мусоидат барои бо кор таъмин кардани хатмкунандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ

Бо мақсади бо кор таъмин кардани хатмкунандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ тарафҳои ҳамкорӣ:

- ба ҷудо кардани квота барои мутахассисони ҷавоне, ки бори аввал ба кор шурӯъ мекунанд, мусоидат менамоянд;

- ба корхонаҳое, ки барои ҷавонон ва шахсони имконияташон маҳдуд ҷойи кор муҳайё мекунанд, ҷиҳати ташкили механизми ҳавасмандгардонӣ ёрӣ мерасонанд;

- бо мақомоти давлатии шуғли аҳоли дар ҳалли масъалаҳои бо кор таъмин кардани хатмкунандагон ҳамкориҳои бевосита намуда, дар мавриди таъғири касб барои бозомӯзии онҳо шароит муҳайё менамоянд;

- барои ба низоми ҳисоботи оморӣ ворид сохтани нишондиҳандаҳо дар хусуси бо кор таъмин кардан ва аз рӯи ихтисос фаъолият намудани хатмкунандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ мусоидат менамоянд.

Моддаи 15. Ташкили арзёбии мустақили сатҳу сифати таҳсилоти касбӣ

Тарафҳои ҳамкорӣ ба ташкили арзёбии мустақили сатҳу сифати таҳсилоти касбӣ бо роҳҳои зерин мусоидат мекунанд:

- муайян кардани дурнамо оид ба таъмини сатҳу сифати тайёр кардани мутахассисон;

- мониторинг ва давра ба давра пешниҳод намудани тақриз ба барномаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ;

- таҳияи тартиби арзёбии ҳолисонаи сатҳи дониш, маҳорат ва малакаи таълимгирандагон, инчунин салоҳиятнокии хатмкунандагон;

- мунтазам мавриди таҳқиқ қарор додани барномаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ вобаста ба манфиатҳои низоми таҳсилот ва талаботи бозори меҳнат.

БОБИ 4.

ФАЪОЛИЯТИ МОЛИЯВИЮ ХОҶАГӢ

Моддаи 16. Шаклҳои иқтисодии таъмин ва тавсеаи маблағгузориҳои бисёрманбаи низоми таҳсилоти касбӣ бо назардошти талаботи бозори меҳнат

1. Тарафҳои ҳамкорӣ шаклҳои иқтисодии таъмини амали мутақобилаи низоми таҳсилоти касбиро бо назардошти талаботи бозори меҳнат ва дурнамои рушди инноватсионӣ-технологии иқтисодиёт инкишоф медиҳанд.

2. Тарафҳои ҳамкорӣ ба рушди шаклҳои санчидашудаи иқтисодӣ, ки ба дастрасии васеи таҳсилоти касбии сифатнок мусоидат менамояд, бо роҳҳои зерин кӯмак мекунанд:

- рушди механизмҳои маблағгузориҳои бисёрманбаи низоми таҳсилоти касбӣ, ки талабот ва сохтори иқтисодиёти рушдкунандаро бо мутахассисони ботаҷриба таъмин менамояд;

- истифодаи манбаҳои маблағгузориҳои, ки тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ карда нашудаанд;

- таҳкими заминаи моддию техникаи муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ.

Моддаи 17. Ҳавасмандгардонӣ дар низоми таҳсилоти касбӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси тақлифҳои тарафҳои ҳамкорӣ барои муҳайё кардани шароити ҳавасмандгардонӣ, аз ҷумла муқаррар намудани имтиёзҳо ба сармоягузороне, ки соҳаи таҳсилоти касбиро маблағгузорӣ мекунанд, инчунин ба корхонаҳо, соҳибкорони инфиродӣ ва сохторҳои дигари таъсисдиҳандаи ҷойҳои нави корӣ барои хатмкунандагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ тадбирҳо меандешад.

Моддаи 18. Заминаи моддию техникаи

1. Тарафҳои ҳамкорӣ рушди заминаи моддию техникаи низоми муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбиро бо назардошти дурнамои барномаҳои инкишофи инноватсионии соҳаҳои дахлдори Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ дар навбати аввал таъмин менамоянд.

2. Заминаи моддию техники бояд ҷавобгӯи талаботи тайёр намудани мутахассисони баландхатисос буда, роҳандозии ҳама намудҳои омодагии мутахассисон, корҳои лабораторӣ, амалӣ ва илмию тадқиқотии таълимгирандагонро, ки дар стандартҳои дахлдори давлатии таҳсилоти касбӣ, барномаҳо ва нақшаҳои таълимӣ пешбинӣ шудаанд, таъмин намояд. Заминаи моддию техники бояд бо истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва фосолавии муосир, паркҳои инноватсионӣю технологӣ ва илмӣ, технополисҳо, бизнес-инкубаторҳо, лабораторияҳо, толорҳо ва синфхонаҳои компютерию бо воситаҳои техникию мучахҳаз, дигар сохторҳои, ки дар инкишофи қобилияти илмию техникую ва эҷодии таълимгирандагон барои фаъолияти инноватсионии минбаъдаи онҳо дар иқтисодиёт рушд намояд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 19. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 20. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ Раҳмон

*ш. Душанбе
1 августи соли 2012
№ 895*